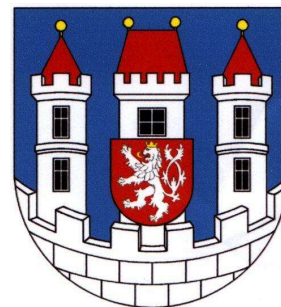

Bělá pod Bezdězem na cestě k méně odpadů

Naše město musí **upravit systém odpadového hospodářství s cílem snížit množství odpadů, které končí nevyužité na skládkách**, a zároveň udržet náklady na provoz odpadového hospodářství v rozumných mezích. Tímto zahajujeme informační seriál o odpadech. Tento článek má za cíl představit občanům města kontext a legislativu odpadů v České republice. V dalších článcích Vám osvětlíme chystané změny a zlepšení, které plánujeme v nejbližších měsících zavádět.

Hierarchie nakládání s odpady

Lineární model hospodaření (vyrobit – použít – vyhodit) byl založen na představě neomezené kapacity Země, a to nejen z pohledu množství zdrojů a energie, ale i odkládaného odpadu. Dnes už je zřejmé, že tento model není donekonečna funkční. Cílem je proto přejít postupně na **ekonomiku cirkulární** (vyrobit – použít – recyklovat – použít – recyklovat...) a snažit se co nejméně zatěžovat zdroje surovin a energie a chovat se co nejohleduplněji k životnímu prostředí, potažmo našemu zdraví.

Nejlepší variantou je **odpad vůbec nevytvářet**. Když už ho člověk vytvoří, je dobré se zamýšlet nad jeho **opětovným použitím** (např. oprava nábytku) a možností **recyklace** (např. kompostování). Když se surovina dostane na konec své životnosti a recyklace již nepřichází v úvahu, nabízí se **energetické zhodnocení** (tzv. ZEVO = zařízení pro energetické využití odpadů), v horším případě **spalování** jako pouhá likvidace odpadů. (V České

republice jsou v současnosti v provozu pouze čtyři spalovny: v Praze, v Brně, v Liberci a v Chotíkově u Plzně – jejich roční kapacita je 750 tisíc tun a chybí kapacita na dalších cca 950 tisíc tun odpadu.

Nejhorší způsob zbavení se odpadu je **skládkování**. Ukládání odpadu na skládky způsobuje velkou ekologickou zátěž – nebezpečné látky prosakují do půdy a spodních vod, do ovzduší se vylučují tzv. skleníkové plyny.

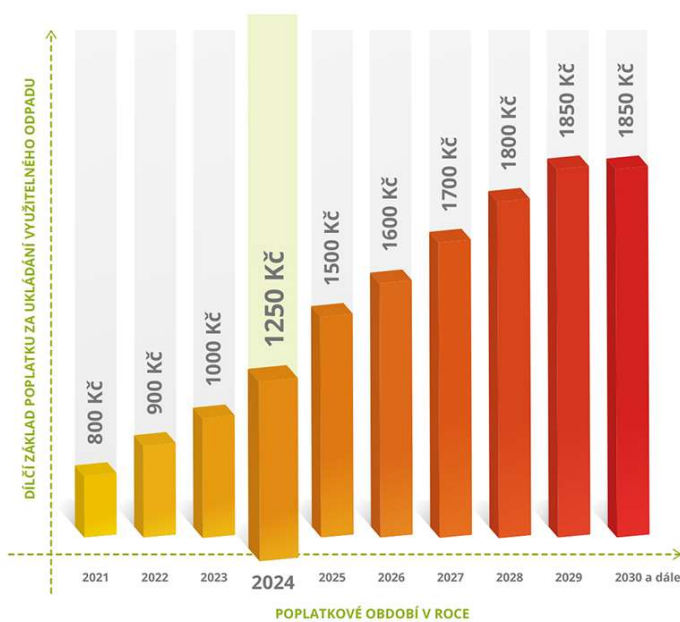
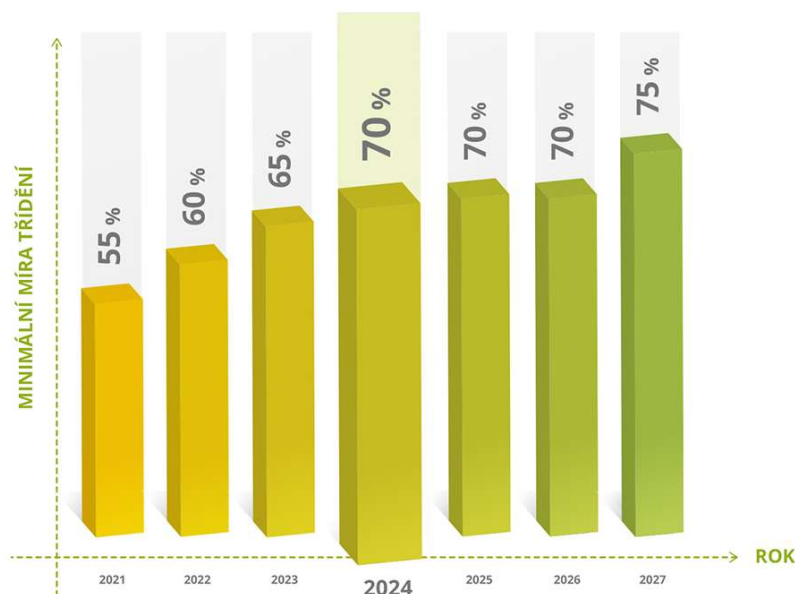
[Sem zadejte text.]

Omezování skládkování

V současné době se v ČR skládkuje **45 % odpadů** (hůř jsou na tom v Evropě jen balkánské státy). Tendence je ale jasná: skládkování postupně omezovat až téměř vypustit.

Jeden bič nachystala Evropská unie a svými **odpadovými směrnici** stanovila jasné a přísné cíle: navýšit recyklaci komunálních odpadů na 65 % k roku 2035 a snížit skládkování komunálních odpadů na 10 % ke stejnému roku.

Druhý bič, resp. tlak způsobuje městům Ministerstvo životního

prostředí v podobě **navyšování tzv. skládkovacího poplatku**. V současné době platí města za každou tunu směšného komunálního odpadu (SKO) 500 Kč a k tomu za službu svozové firmy. V průběhu 10 let bude poplatek ale postupně narůstat až na 1.850 Kč za tunu. Před tak drastickým zdražováním může město zachránit především **zvyšování míry třídění odpadu a snižování celkového množství komunálního odpadu a objemných odpadů**. Dosažením

předepsané úrovně třídění mohou být města omilostněna od zdražování. **Např. aby město dosáhlo i v roce 2025 na poplatek 500 Kč za tunu, musí tou dobou vykazovat množství komunálního odpadu a objemných odpadů 160 kg na občana (Bělá má nyní průměr 230 kg tohoto odpadu na občana). Máme tedy ještě před sebou náročnou cestu.**

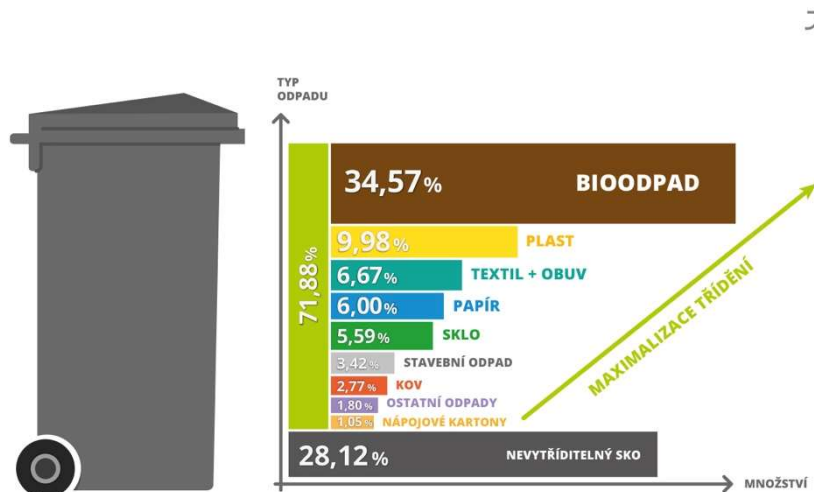
[Sem zadejte text.]

Hlavní problém je velké množství směsného komunálního odpadu

Celorepublikový průměr v produkci směsného komunálního odpadu (tedy odpadu, který končí v popelnicích) za rok **2019** je **196 kg/obyvatel/rok**. Bělá se z průměru vymyká. Bohužel špatným směrem. **Za loňský rok vyprodukoval každý obyvatel Bělé v průměru 230 kg komunálního a objemného odpadu (viz. výše).**

Podle analýzy obsahu popelnic z jara roku 2020 obsahuje **průměrná bělská popelnice na komunální odpad více 70 % odpadu, který tam vůbec nepatří** (např. skoro 1/3 popelnice zabírá běžný organický odpad, 12 % plast, 7 % papír...).

Důvodem může být nezájem o třídění, ale i neinformovanost. Proto plánujeme v našem městě informační kampaň.

Zdroj: Fyzické analýzy odpadu ve spolupráci s INCIEN 2019

Co my v Bělé na to?

Máme jasné cíle:

- **zvýšit informovanost občanů o možnostech/způsobu třídění**
- **motivovat občany k většímu třídění**
- **zvýšit míru třídění**
- **snížit množství komunálního odpadu**
- **minimalizovat náklady na likvidaci odpadů**

Nejbližší chystané změny se budou týkat také zvýšení komfortu při třídění odpadů.

[Sem zadejte text.]

Inspirovali jsme se pozitivními příklady z České republiky i zahraničí a rozhodli jsme se zavést sběr tříděného odpadu i tzv. od domu. Pro začátek konkrétně plastu a papíru. Již tedy nebudete muset chodit s tříděným odpadem na sběrná místa s kontejnery. Budete třidit v pohodlí domova do k tomu určených pytlů a ve svozový den je dáte ráno před dům. Pokud se vám pytle do domácnosti nevejdou, můžete zůstat třeba u tašek a dále je nosit na sběrná místa. Jste-li Vám nedělá problém odevzdávat tříděný odpad na sběrový dvůr, je to nejlepší řešení a nemějte ho.

Zapojení občanů, respektive domácností do chystaného systému bude fungovat na bázi dobrovolnosti. **Pevně však věříme, že naše město podpoříte a společnými silami potřebných cílů dosáhneme a náklady na likvidaci odpadů udržíme v přijatelných hodnotách.**

O dalších novinkách a konkrétních informacích vás budeme informovat jak zde, tak na webu mubela.cz či Facebooku Město Bělá pod Bezdězem. Případné dotazy vám rádi zodpovíme na městském úřadě.

Ing. Jaroslav Verner
Starosta města